

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2019, declarat de avocatul Boris Druță, în numele inculpatului

Procopii Aureliu XXXXXX.

	<i>Termenul de examinare,</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>29.03.2019 – 28.06.2019,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>16.07.2019 – 24.09.2019,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>07.11.2019 – 11.12.2019.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 28 iunie 2019, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Procopii Aureliu a fost condamnat în baza art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal la 1 an închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de păstrare, transportare, vânzare a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora pe un termen de 2 ani.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii i-a fost suspendată condiționat, pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

Cererea procurorului cu privire la încasarea de la Procopii A. în contul statului a cheltuielilor judiciare în urma efectuării raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12-1-R-58548 din 04.01.2019, în sumă de 1680 lei, a fost respinsă.

2. Instanța de fond a constatat că la 15 decembrie 2018, aproximativ ora 09.15, de către colaboratorii IP Rîșcani al DP mun. Chișinău, pe XXXXXX XXX, XXXXXX, Procopii Aureliu a fost stopat împreună cu o altă persoană în privința căruia cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, având un comportament suspect și fiind conduși la sediul IP Rîșcani al DP mun. Chișinău, la Procopii Aureliu a fost depistat și ridicat un pachetel de hârtie de culoare albă în care se afla o masă vegetală uscată, mărunțită de culoare galbenă cu miros specific care, conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-5848 din 04.01.2019, reprezintă cannabinoid sintetic MDMB (N)-2201 cu masa totală de 0,127 gr., care se află în componența grupei de cannabinoizi, analog al AB-PINACA-CHM și se atribuie la substanțe psihotrope.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut în totalitate vina și faptele indicate în rechizitoriu, solicitând examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Deoarece aceste probe i-au confirmat integral vinovăția, instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal, ca circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogii acestora, adică păstrarea acestora, săvârșită în proporții mari, fără scop de înstrăinare, de două sau mai multe persoane.

La stabilirea pedepsei, instanța, ținând cont de prevederile art. 7, 61, 75, 76, 77 și, respectiv 70 alin. (3) Cod penal, că inculpatul s-a căit sincer, a săvârșit pentru prima dată o infracțiune din categoria celor mai puțin grave, fiind minor, de lipsa circumstanțelor agravante, a concluzionat că urmează a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare, raportată la prescripțiile din art. 70 alin. (3) Cod penal și 364¹ Cod de procedură penală, adică de 1 an închisoare, cu suspendarea executării ei potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal.

Referitor la cererea acuzării privind încasarea în contul statului a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea raportului de constatare tehnico-științifică, instanța a statuat că norme procedurale nu reglementează încasarea din contul condamnatului a mijloacelor bănești pentru efectuarea expertizei judiciare, care sunt achitate din bugetul de stat.

La caz, cheltuielile pentru efectuarea raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/-1-R-5848 din 04.01.2019 în sumă de 1680 lei, sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale întru acumularea probatoriului necesar și că acestea sunt trecute, de fapt, în contul statului și nu urmează a fi puse pe seama inculpatului

3. Procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Rîșcani, Daniel Jîmbei, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, cu încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în sumă de 1680 de lei, pentru efectuarea constatării tehnico-științifice, raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-5448 din 04.01.2019.

Apelantul a invocat că constatarea tehnico-științifică reprezintă o acțiune procesuală obligatorie pentru stabilirea adevărului în cauză, în acest sens fiind întocmit raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-5848 din 04.01.2019, în sumă de 1680 lei.

În temeiul art. 229 alin. (2) și alin. (3) Cod de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția

sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeuri de nereabilitare. Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

În acest sens, de către partea apărării nu au fost prezentate careva probe referitor la situația materială precară a inculpatului, nefiind demonstrat că plata cheltuielilor judiciare în sumă de 1680 lei va influența substanțial asupra situației materiale a acestuia, iar conform materialelor cauzei, inculpatul este angajat în câmpul muncii și nu are careva persoane la întreținere.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2019, apelul a fost admis, casată sentința în partea cheltuielilor judiciare și pronunțată o nouă hotărâre.

S-au încasat de la Procopii Aureliu, în contul statului, cheltuielile judiciare în sumă de 1680 de lei.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a statuat că, potrivit art. 229 alin. (1), (2) și (3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare. Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

Conform art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal.

Potrivit alin. (3) al aceleiași norme, cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate. Aceasta este o normă generală și nu obligă statul să suporte cheltuielile, ci să le achite la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acțiunilor organului de urmărire penală și pentru a nu condiționa termenul rezonabil prin încasarea cheltuielilor judiciare de la părțile în proces.

Deci, solicitarea procurorului cu privire la încasarea de la Procopii A., în beneficiul statului, a cheltuielilor de judecată pentru efectuarea raportului de constatare tehnico-științifică în mărime 1680 lei, este una întemeiată, urmând a fi admisă.

5. Avocatul Boris Druță a declarat recurs ordinar, în numele inculpatului, în care solicită casarea deciziei menționate și menținerea sentinței.

Recurentul a invocat, că cele descrise în decizie sunt aproximative și neconcrete, ori, instanța de apel incorect a dispus ca inculpatul să achite cheltuielile

judiciare, făcând trimitere la art. 229 alin. (1), (2), (3) Cod de procedură penală, deoarece această normă nu are un caracter imperativ și doar menționează că „instanța poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare”.

Instanța nu a luat în considerație situația materială a inculpatului, prin ce i-au fost ignorate drepturile la un proces echitabil.

În drept, recursul este fondat pe art. 427 alin. (1) pct. 2), 6) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanțe de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Potrivit art. 6 pct. 11¹⁾ Cod de procedură penală, eroarea gravă de fapt este stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

Sub acest aspect se reține că recursul este fondat în drept pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 2) și 6) Cod de procedură penală, care prevăd mai multe temeiuri pentru recursul ordinar, cum ar fi și situațiile când instanța nu a fost compusă potrivit legii ori au fost încălcate prevederile art. 30, 31 și 33, când instanța motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Însă, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârii contestate, care ar fi esența circumstanțelor că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, că acesta este expus neclar, că instanța ar fi admis o eroare gravă de fapt, raportată la exigențele art. 6 pct. 11¹⁾ Cod de procedură penală, care i-ar fi afectat soluția, că instanța nu a fost compusă potrivit legii ori au fost încălcate prevederile art. 30, 31 și 33, fiind omisă în totalitate argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens și specificarea unor concrete erori de drept în aspectul vizat (*pct. 5. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul declarat nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al avocatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurent.

Ori, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind soluția încasării cheltuielilor judiciare în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, corect ținând cont de prevederile art. 227 alin. (1) și (3), 229 alin. (1), (2), (3) Cod de procedură penală, că cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, însă cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, sau poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

Astfel, instanța de apel just, argumentat și în limitele competenței legale a statuat că, în speță, odată ce s-a stabilit vinovăția inculpatului în săvârșirea unei infracțiuni, îi revine obligația de a plăti statului toate cheltuielile efectuate de la începerea urmăririi penale și până la punerea în executare a hotărârii de condamnare.

Mai mult, recursul ordinar, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura cheltuielilor judiciare.

Însă, pornind de la relevanțele art. 229 alin. (1) și (3), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, instanța de judecată *poate* obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, instanța *poate* elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial condamnatul, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în aspectul cheltuielilor judiciare în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent, că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea

contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Boris Druță, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2019, în privința inculpatului Procopii Aureliu XXXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 27 decembrie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun